

Seri No :54

Tarih : 13.04.2023

SİRKÜLER
(2023/54)

KONU: İŞSİZLİK SİGORTASI PRİM DESTEĞİ USUL VE ESASLARI AÇIKLANDI

ÖZET

-6331 sayılı Kanun kapsamında çok tehlikeli sınıfta yer alıp ondan fazla çalışanı bulunan ve üç yıl süreyle ölümlü veya sürekli iş göremezlikle sonuçlanan iş kazası meydana gelmeyen işyerlerinin işsizlik sigortası primi işveren payı, teşvikten yararlanmaya esas şartların sağlandığı üç yıllık süreyi takip eden üç yıllık sürede %1 olarak hesaplanacaktır.

-İşsizlik Sigortası prim teşvikten yararlanılacak üç yıllık sürede ölümlü veya sürekli iş göremezlikle sonuçlanan iş kazası meydana gelmesi ve iş kazasının yasal süresi içinde SGK'ya bildirilmesi halinde, iş kazasının yaşandığı tarihi takip eden ay/dönem başından itibaren işyerinin teşvikine son verilecektir.

-İşverenlerce birden fazla çok tehlikeli işyerleri için bu teşvikten yararlanılması halinde, ölümlü veya sürekli iş göremezlikle sonuçlanan ve yasal süresi içinde bildirilen iş kazası hangi işyerinde meydana geldiyse o işyerinin teşvik uygulamasına son verilecek olup, diğer işyerleri teşvikten yararlanmaya devam edebilecektir.

-Teşvikten yararlanan işverenlerin ölümlü veya sürekli iş göremezlikle sonuçlanan iş kazalarını bildirmemeleri veya geç bildirmeleri halinde işverenin tüm işyerleri, iş kazasının meydana geldiği tarihi takip eden aydan itibaren 5 yıl süre ile bu teşvikten yasaklanacaktır. Hakkında yasaklama kararı verilen işyerinin, adi ortaklık, komandit veya kollektif şirketi olması halinde bu şirket ortaklarının tamamı hakkında;limited, anonim ve sermayesi paylara bölünmüş komandit şirket olması halinde ise sermayesinin yarısından fazlasına sahip olan gerçek veya tüzel kişi ortakların tamamı hakkında yasaklama işlemi yapılacaktır.

-Kanunda aranılan bütün şartları sağladığı halde, şartların sağlanıp sağlanmadığının kontrolü aşamasında SGKsisteminden kaynaklanan nedenlerden dolayı bu teşvikten yararlanamayan işverenler, SGK'ya başvurmaları halinde bu teşvikten yararlandırılacaktır. Bu teşvikten yararlanmak istemeyen işverenlerin bağlı bulunduğu Sosyal Güvenlik İl/Merkez Müdürlüğüne dilekçe ile başvuruda bulunması gerekmektedir.

İŞSİZLİK SİGORTASI PRİM DESTEĞİNİN USUL VE ESASLARI

4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanununun Ek 4 üncü maddesinin birinci fıkrasında;"20/6/2012 tarihli ve 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu kapsamında çok tehlikeli sınıfta yer alıp ondan fazla çalışanı bulunan ve üç yıl içinde ölümlü veya sürekli iş göremezlikle sonuçlanan iş kazası meydana gelmeyen işyerlerinde çalışanların işsizlik sigortası işveren payı teşvik olarak bir sonraki takvim yılından geçerli olmak üzere ve üç yıl süreyle %1 olarak alınır. Ölümlü veya sürekli iş göremezlikle sonuçlanan iş kazası meydana gelmesi hâlinde takip eden aydan itibaren bu teşvik uygulamasına son verilir. İşverenler bu fıkra da öngörülen şartları tekrar sağlamaları ve talepleri hâlinde bu teşvikten yeniden yararlanır. Türkiye genelinde birden fazla tescilli çok tehlikeli sınıfta yer alan işyeri bulunan işverenin 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında çalıştırılan toplam çalışan sayısı esas alınır." Hükmü yer almaktadır. Söz konusu madde kapsamında teşvikten yararlanmanın usul ve esasları 31/12/2018 tarihli, 30642 sayılı 4. Mükerrer Resmi Gazetede yayımlanan "Çok Tehlikeli Sınıfta Yer Alan ve Ondan Fazla Çalışanı Bulunan İşyerlerinde İşsizlik Sigortası Primi İşveren Payı Teşvikinden Yararlanılmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Tebliğ" de açıklanmıştır.

-Buna göre, 6331 sayılı Kanun kapsamında çok tehlikeli sınıfta yer alıp ondan fazla çalışanı bulunan ve üç yıl süreyle ölümlü veya sürekli iş göremezlikle sonuçlanan iş kazası meydana gelmeyen işyerlerinin işsizlik sigortası primi işveren payı, teşvikten yararlanmaya esas şartların sağlandığı üç yıllık süreyi takip eden üç yıllık sürede %1 olarak hesaplanacaktır.

-Teşvik uygulamasından yararlanmada esas şartın teşvik kapsamına giren işyerinde ölümlü veya sürekli iş göremezlikle sonuçlanan iş kazasının meydana gelmemesi olduğu anlaşıldığından, teşvikten yararlanılacak üç yıllık sürede ölümlü veya sürekli iş göremezlikle sonuçlanan iş kazası meydana gelmesi ve iş kazasının yasal süresi içinde SGK' ya bildirilmesi halinde, iş kazasının yaşandığı tarihi takip eden ay/dönem başından itibaren işyerinin teşvikine son verilecektir. Yersiz yararlanılan tutarlar 5510 sayılı Kanun'un 89 uncu maddesinin ikinci fıkrası kapsamında gecikme cezası ve gecikme zammı ile birlikte işverenden tahsil edilecektir.

-İşverenlerce birden fazla çok tehlikeli işyerleri için bu teşvikten yararlanılması halinde, ölümlü veya sürekli iş göremezlikle sonuçlanan ve yasal süresi içinde bildirilen iş kazası hangi işyerinde meydana geldiyse o işyerinin teşvik uygulamasına son verilecek olup, diğer işyerleri teşvikten yararlanmaya devam edebilecektir.

-Birden fazla çok tehlikeli işyerlerinden dolayı bu teşvikten yararlanan işverenler için;İşyerinin, İSG-KATİP'e kayıtlı onaylanmış ve devam eden iş sağlığı ve güvenliği hizmetlerinin verilmesine ilişkin, iş güvenliği uzmanı ve işyeri hekimi ya da İş Sağlığı ve Güvenliği Hizmetleri Yönetmeliğine göre Bakanlıkça yetkilendirilmiş kurum ve kuruluşlar ile yapılmış bir sözleşmesinin bulunmaması durumunda iş sağlığı ve güvenliği hizmetlerinin alınmadığı ay başından itibaren veya işyeri tehlike sınıfının çok tehlikeli sınıftan tehlikeli/az tehlikeli sınıfa dönüşmesi halinde tehlike sınıfı değişiklik tarihini takip eden ay/dönem başından itibaren sadece sözleşmesi bulunmayan veya tehlike sınıfı değişen işyerinin teşvik uygulamasına son verilecek işverenin diğer işyerleri diğer şartların sağlanması kaydıyla teşvikten yararlanmaya devam edebilecektir.Toplam sigortalı sayısının on ve altına düşmesi halinde teşvikten yararlanan çok tehlikeli sınıfta yer alan tüm işyerleri için teşvik uygulamasına çalışan sayısının on ve altına düştüğü ay/dönem başından itibaren son verilecektir.

Teşvikten yararlandıktan sonra, teşvikten yararlanmaya esas şartların arandığı üç yıllık sürede veya teşvikten yararlanılan üç yıllık sürede ölümlü veya sürekli iş göremezlikle sonuçlanan iş kazasının meydana geldiğinin tespit edilmesi halinde sadece iş kazasının meydana geldiği tarihi takip eden aydan itibaren iş kazasının meydana geldiği yılda ve takip eden üç yıllık sürede yararlanılan işsizlik sigortası işveren hissesi primleri 5510 sayılı Kanun'un 89 uncu maddesinin ikinci fıkrası kapsamında gecikme cezası ve gecikme zammı ile birlikte işverenden tahsil edilecektir. İş kazasının yaşandığı tarih ve öncesinde yararlanılan teşvikler işverenlerden geri alınmayacaktır.

Örnek:

2019-2020-2021, 2022-2023-2024 ve 2025-2026-2027 yıllarında 4447 sayılı Kanun'un ek 4 üncü maddesi teşvikinden yararlanan C Ltd. Şti.'de 10.10.2021 yılında yaşanan kazanın iş kazası olduğunun 01.01.2025 tarihinde tespit edildiği ve iş kazasının yasal süresi içinde bildirildiği, bu kazada yaralanan sigortalı için sürekli iş göremezlik geliri bağlanmasına 01.02.2025 tarihinde karar verildiği varsayıldığında, 2021/Kasım, Aralık, 2022, 2023 ve 2024 yılında yararlanan teşvikler işverenden geri alınacak ve 2022, 2023 ve 2024 yıllarında tebliğde aranılan şartların sağlanması halinde 2025-2026-2027 yıllarında yararlanan teşvikler geri alınmayacaktır.

-Teşvikten yararlanan işverenlerin ölümlü veya sürekli iş göremezlikle sonuçlanan iş kazalarını bildirmemeleri veya geç bildirmeleri halinde işverenin tüm işyerleri, iş kazasının meydana geldiği tarihi takip eden aydan itibaren 5 yıl süre ile bu teşvikten yasaklanacaktır.

Örnek:

Ankara ve İstanbul illerinde çok tehlikeli sınıfta yer alan iki işyeri olan D Ltd. Şti.'nin her iki işyeri için 2019-2020-2021 ve 2022-2023-2024 yıllarında 4447 sayılı Kanun'un ek 4 üncü maddesi teşvikinden yararlandığı, ancak Ankara ilindeki işyerinde 10.10.2021 tarihinde yaşanan sürekli iş göremezlikle sonuçlanan iş kazasının SGK'ya bildirilmediğinin 01.01.2023 tarihinde tespit edildiği varsayıldığında, bu işyeri ile birlikte işverenin İstanbul ilinde faaliyet gösteren işyeri de 2021/Kasım ila 2026/Ekim arasında bu teşvikten yasaklı hale getirilecek ve bu aylarda yararlanan yersiz teşvikler geri alınacaktır.

-Hakkında yasaklama kararı verilen işyerinin, adi ortaklık, komandit veya kollektif şirketi olması halinde bu şirket ortaklarının tamamı hakkında; limited, anonim ve sermayesi paylara bölünmüş komandit şirket olması halinde ise sermayesinin yarısından fazlasına sahip olan gerçek veya tüzel kişi ortakların tamamı hakkında yasaklama işlemi yapılacaktır.

-Yasaklama kapsamına giren işverenin alt işveren olması halinde asıl işveren hakkında da yasaklama yapılacak olup varsa diğer alt işverenler hakkında yasaklama yapılmayacaktır. Ancak alt işverenden dolayı yasaklanan asıl işverenin ortaklık ilişkisinin bulunduğu diğer işyerleri için herhangi bir yasaklama yapılmayacaktır.

-Hakkında yasaklama kararı verilen işyerlerinde, beş yıllık yasaklama süresi içerisinde ölümlü veya sürekli iş göremezlikle sonuçlanan iş kazası meydana gelmesi ve bu iş kazasının bildirilmemesi veya geç bildirilmesi halinde söz konusu işyerleri için bu iş kazasının meydana geldiği tarihi takip eden ay başından itibaren yeni bir beş yıllık yasaklama yapılacaktır.

Örnek:

Teşvikten 2020/Mayıs-2025/Nisan ayları itibarıyla yasaklanmış D işyerinde 11.01.2023 tarihinde meydana gelen ölümlü iş kazasını yasal süresi içinde SGK'ya bildirmediği varsayıldığında, yeni yasaklama dönemi 2023/Şubat ila 2028/Ocak olacağından, 2029-2030-2031 yıllarında teşvikten yararlanmaya esas şartların yeniden sağlanması ve işverenin başvuruda bulunması halinde 2032/Ocak ayından itibaren teşvikten tekrar yararlanılabilecektir.

-Kanunda aranılan bütün şartları sağladığı halde, şartların sağlanıp sağlanmadığının kontrolü aşamasında SGKsisteminden kaynaklanan nedenlerden dolayı bu teşvikten yararlanamayan işverenler, SGK'ya başvurmaları halinde bu teşvikten yararlandırılacaktır. Bu teşvikten yararlanmak istemeyen işverenlerin bağlı bulunduğu Sosyal Güvenlik İl/Merkez Müdürlüğüne dilekçe ile başvuruda bulunması gerekmektedir. Asıl işveren alt işveren ilişkisi kurulan işyerlerinde, asıl ve alt işverenlerin tehlike sınıflarının farklı olması halinde, sadece çok tehlikeli sınıfta yer alan asıl veya alt işverenler bu teşvik kapsamına girecektir.

Bilgilerinize sunarız.

